

تأثیر کلونی گیاهان عاری از پاتوژن مو توسط اندام زایی مستقیم در شرایط درون شیشه ای

سید علیرضا سلامی، علی عبادی، ذبیح الله زمانی

دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران- گروه علوم باگبانی

گیاهان عاری از پاتوژن انگور رقم بیدانه سفید با استفاده از یک شیوه ساده و سریع کشت درون شیشه ای از طریق اندام زایی مستقیم قطعات خرد شده نوک شاخصاره تکثیر یافتند. ساختارهای برگی اولیه حاصل در محیط کشت مایع، پس از چهار هفته به محیط جامد MS حاوی BA_{1/0}, BA_{1/0}, BA_{0/+0} و BA_{1/+IBA1/0} (میلی گرم در لیتر) انتقال یافتند. تجزیه واریانس تقاضت معنی داری را بین نوع ترکیب هورمونی محیط کشت بر تعداد گیاهچه های حاصله نشان داد. در محیط کشت حاوی ۲ میلی گرم در لیتر BA_{1/0}, بالاترین تعداد شاخصاره مطلوب با میانگین ۲۱ و ۱۰۲/۵ به ترتیب پس از سه و شش هفته ایجاد شد. ریزشاخه ها پس از هر واکشت در محیط حاوی نصف غلظت نمکهای ماکرو MS, ۲۰ گرم در لیتر ساکارز و فاقد هورمون ریشه دار و به گلخانه انتقال یافتند. نتایج نشان داد که این شیوه قادر به تولید حدود ۶۰۰۰ گیاهچه در مدت حدود ۲۰ هفته از یک قطعه نوک شاخصاره می باشد. این تکنیک پتانسیل بالایی در تولید انبوه و سریع گیاهان عاری شده از پاتوژن مو داشته و می تواند به عنوان یک شیوه تجاری کارآمد در دستور کار قرار گیرد.